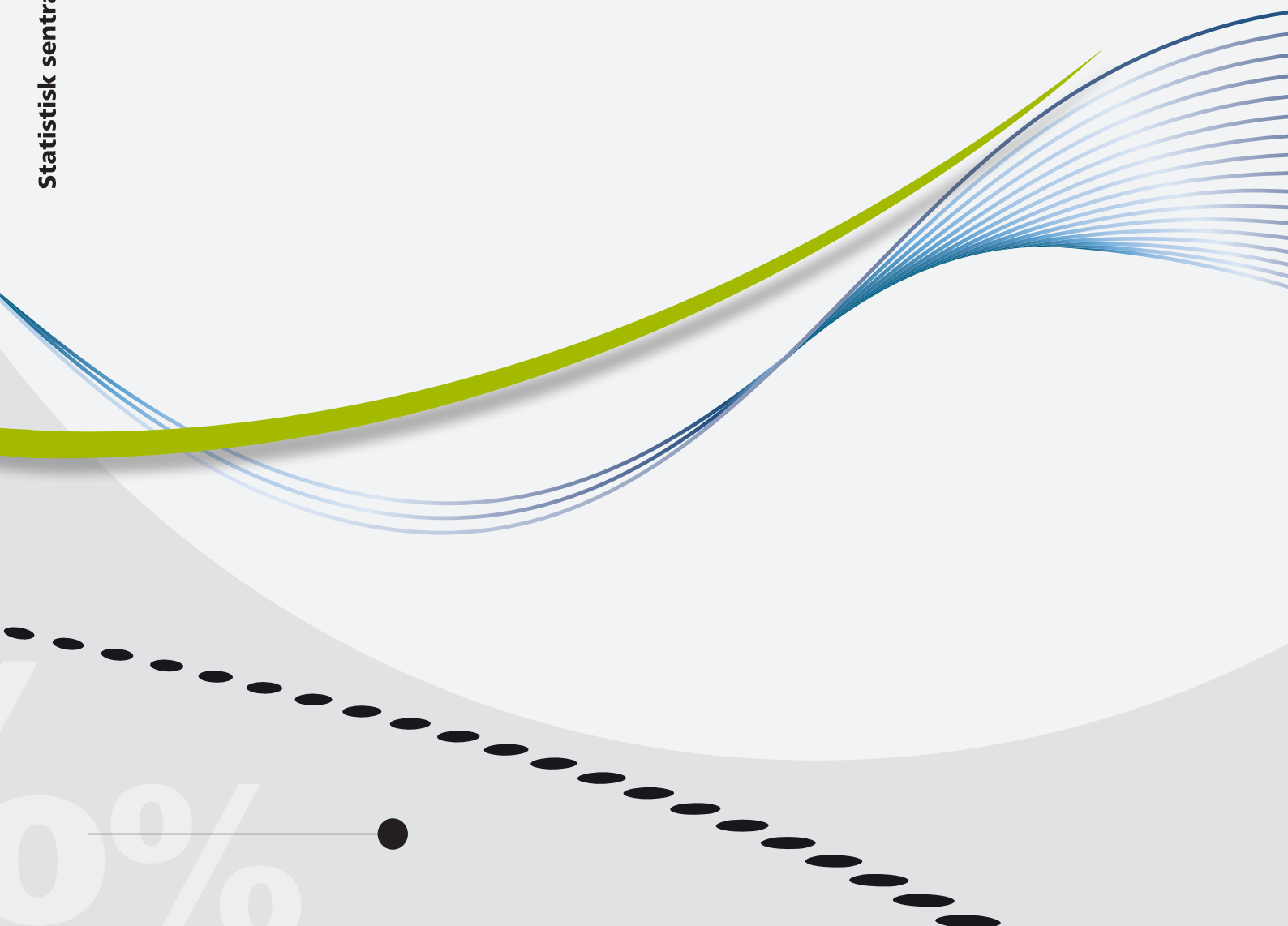

Maria Høstmark

Velgerundersøkelse blant personer med innvandrerbakgrunn 2013

Dokumentasjonsrapport

Maria Høstmark

**Velgerundersøkelse blant personer med
innvandrerbakgrunn 2013**

Dokumentasjonsrapport

	Standardtegn i tabeller	Symbol
© Statistisk sentralbyrå	Tall kan ikke forekomme	.
Ved bruk av materiale fra denne publikasjonen skal	Oppgave mangler	..
Statistisk sentralbyrå oppgis som kilde.	Oppgave mangler foreløpig	...
Publisert juli 2014	Tall kan ikke offentliggjøres	:
	Null	-
ISBN 978-82-537-8970-5 (elektronisk)	Mindre enn 0,5 av den brukte enheten	0
ISSN 1891-5906	Mindre enn 0,05 av den brukte enheten	0,0
Emne: Valg	Foreløpig tall	*
	Brudd i den loddrette serien	—
	Brudd i den vannrette serien	
	Desimaltegn	,

Forord

I dette notatet beskriver Statistisk sentralbyrå (SSB) gjennomføringen av velgerundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn 2013. Prosjektet finansieres gjennom rammeavtalen SSB har med Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet om innvandrerrelatert statistikk.

Statistisk sentralbyrå, 2. juli 2014

Hans Henrik Scheel

Sammendrag

Velgerundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn 2013 finansieres gjennom rammeavtalen SSB har med Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet om innvandrerrelatert statistikk. Årets undersøkelse er den første kartleggingen av målgruppens stemmegivning ved Stortingsvalg i Norge.

Det er trukket 2 000 personer med innvandrerbakgrunn. SSB definerer innvandrerbefolkningen som personer bosatt i Norge med to foreldre født i utlandet.

Vi oppnådde intervju med 39 prosent av utvalget. Den viktigste årsaken til at vi ikke fikk svar fra alle, er at vi ikke kom i kontakt med alle personene i utvalget i løpet av datafangstperioden.

Innhold

Forord	3
Sammendrag	4
Innhold	5
1. Bakgrunn og formål	6
2. Utvalg	6
3. Datainnsamling	7
3.1. Innsamlingsmetode	7
3.2. Feltperiode	7
4. Datakvalitet	7
4.1. Utvalgsskjevhet	7
4.2. Analyse av frafallet	9
5. Statistisk usikkerhet og feilmarginer ved utvalgsundersøkelser	10
6. PC-assistert intervjuing og innsamlingsfeil	11
7. Vekter	12
7.1. Framstilling av vekter	12
Treksannsynligheten til manntallsundersøkelsen	12
Treksannsynligheten til velgerundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn	12
7.2. Designvekter	12
7.3. Frafallsvekter.....	13
Vedlegg	
Informasjonsbrev	15
Brosjyre	17
Papirutgave av spørreskjema på norsk	19
Papirutgave av spørreskjema på engelsk	24
Intervjuerinstruks	29

1. Bakgrunn og formål

I 2013 gjennomførte Statistisk sentralbyrå (SSB) velgerundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn. Formålet var å beskrive innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldres deltakelse ved valg. Undersøkelsen gir kunnskap om målgruppens rolle i det norske demokrati med fokus på ulike former for deltakelse. Resultatene fra undersøkelsen vil blant annet bli publisert i Samfunnsspeilet 3/2014.

I dette notatet presenteres en metodisk dokumentasjon av datainnsamlingen. Tabell 1 viser nøkkeltallene for undersøkelsen.

Tabell 1. Nøkkeltall

Nøkkeltall	Antall	Prosent
Utvalg (personer trukket ut for intervju)	2 000	100
Avgang (døde, personer bosatt i utlandet)	69	3,5
Bruttoutvalg	1 931	100
Frafall	1 178	61,0
Nettutvalg (personer oppnådd intervju med)	753	39,0
Innsamlingsmetode: Telefonintervju		
Intervjuid: 7 minutter		
Feltperiode: 11. november-7. desember 2013		

2. Utvalg

Ved stortingsvalget har norske statsborgere stemmerett. Stemmeretten gjelder i den kommunen man er bosatt 30. juni i valgåret.

Utvalget er trukket fra manntallsundersøkelsen blant innvandrere, en undersøkelse gjennomført blant stemmeberettigede personer med innvandrerbakgrunn ved stortingsvalget i 2013. Manntallsundersøkelsen regner personer som selv har innvandret til Norge eller personer med to utenlandsfødte foreldre med til populasjonen, totalt 280 433 personer i 2013. Av populasjonen ble det trukket et stratifisert utvalg på nær 6 800 personer etter land og verdensdel, se <http://www.ssb.no/valg/statistikker/vundinnv/>. Utvalget er trukket blant de i manntallsutvalget som faktisk møtte opp i valglokalet og derfor trolig avga stemme. Dette trekkgrunnlaget ble delt inn i strata før trekking. Strataene er definert ved 7 regioner: Europa (EU/EØS), Europa (ikke EU/EØS), Afrika, Asia, Nord-Amerika, Sør-/Mellom-Amerika og Oseania, se tabell 2. Det ble trukket 2 000 personer.

Tabell 2. Antall i trekkgrunnlaget, trukket ut og i nettutvalget

Region (g)	Antall i trekkgrunnlag ($n_{MT_VUpop,g}$)	Antall trukket ut ($n_{VU,g}$)
Europa (EU/EØS)	670	389
Europa (ikke EU)	528	306
Afrika	536	311
Asia med Tyrkia	1 325	769
Nord-Amerika	56	33
Sør-/Mellom-Amerika	271	157
Oseania	61	35
Total	3 447	2 000

3. Datainnsamling

Datainnsamlingen ble igangsatt etter at manntallsundersøkelsen var gjennomført og bearbeidet. Dette arbeidet skjer manuelt i mange av kommunene og det er derfor noe tid mellom selve valget og oppstart datainnsamling som var 11. november 2013.

3.1. Innsamlingsmetode

Dataene ble samlet inn ved telefonintervju.

I forkant av intervjuet ble det sendt ut et informasjonsbrev og brosjyre til alle som var trukket ut (se vedlegg 1 og 2). Formålet med informasjonsbrevet er å sørge for at de som er trukket ut blir orientert om undersøkelsesopplegg, tema for undersøkelsen og personvern. Respondenter uten kjent telefonnummer mottok en egen forespørsel om kontaktopplysninger. Brevene hadde tekst på bokmål og engelsk.

3.2. Feltperiode

Datainnsamlingen ble gjennomført i perioden 11. november-7. desember 2013.

Feltperioden var kort, og alle brev ble sendt ut samtidig. De som ikke ble truffet i løpet av feltperioden eller som av ulike grunner ikke lot seg intervju, ble ikke fulgt opp. Frafall er behandlet senere i rapporten.

4. Datakvalitet

I en utvalgsundersøkelse bestemmes kvaliteten på dataene av en rekke forhold. Vi skal her se nærmere på noen forhold som kan ha betydning for kvaliteten.

4.1. Utvalgsskjevhet

Utvalgsskjevhet innebærer at fordelingen etter et bestemt kjennemerke er annerledes blant de som svarte enn blant de som ble forsøkt intervjuet. Slik skjevhet kan oppstå i utvalgstrekkingen hvor tilfeldigheter kan føre til at forekomsten av enkelte kjennemerker i utvalget ikke er helt lik fordelingen i populasjonen (utvalgsvarians). Denne skjevheten skyldes tilfeldigheter i trekkingen, og en kan derfor forvente at personene som trekkes ikke skiller seg systematisk fra de som ikke trekkes ut.

Det kan også oppstå skjevheter i forbindelse med avganger. Med avgang menes personer som av ulike årsaker ikke er i målgruppen for undersøkelsen, herunder døde, personer som har utvandret til utlandet og personer bosatt på institusjon. I denne undersøkelsen var det en del personer i det trekkgrunnlaget som ble brukt, som allikevel ikke tilhørte målgruppen. Dette var personer som er registrert født i utlandet samtidig som foreldrenes fødeland er ukjent. Mange av disse personene hadde norske foreldre. Tilbakemeldingene vi fikk blir brukt til forbedring av registrene og vi vil vurdere å justere prosedyren for utvalgstrekking i eventuelle fremtidige undersøkelser med samme målgruppe. Det var 69 avganger på et utvalg av 2 000. Disse ble oppdaget ved at respondenten tok kontakt med oss eller da våre intervjuere tok kontakt for intervju. Antall avganger er høyere enn det vi vanligvis har, men har allikevel ikke ført til noen betydelige skjevheter i utvalget.

Antallet personer vi står igjen med etter at vi har fjernet avgangene, kalles bruttoutvalget. Dette er personene vi faktisk forsøker å intervju. Antallet personer vi oppnådde intervju med, kalles nettoutvalget. Differansen mellom brutto- og nettoutvalget kalles frafall. Frafall kan føre til skjevhet mellom bruttoutvalget og nettoutvalget når fordelingen av et bestemt kjennemerke er annerledes blant personene som svarte enn blant personene som ble forsøkt intervjuet. Skjevhet

innebærer at nettoutvalget ikke er statistisk representativt for målgruppen. Skjevhet med hensyn til ett kjennemerke medfører ikke nødvendigvis at nettoutvalget er skjevt med hensyn til andre kjennemerker. På den annen side gir godt samsvar mellom fordelingene i nettoutvalget og bruttoutvalget for ett eller flere kjennemerker ingen garanti for at utvalget ikke er skjevt på andre kjennemerker.

I vurderingen av utvalgsskjevhet bør en knytte størst oppmerksomhet til avvikene mellom netto- og bruttoutvalget. Tabell 3 viser eventuelle skjevheter for variablene kjønn, alder, landbakgrunn og landsdel for hele utvalget på totalt 2 000 personer. For å undersøke eventuelle skjevheter i datamaterialet sammenlikner vi fordelingen i bruttoutvalget med fordelingen i nettoutvalget. Er det store avvik, kan det foreligge utvalgsskjevhet på grunn av frafallet.

Tabell 3. Bruttoutvalg, frafall og nettoutvalg og differansen mellom netto- og bruttoutvalg fordelt på kjønn, alder, landbakgrunn og landsdel. Hele utvalget. Prosent

	Bruttoutvalg	Frafall	Nettoutvalg	Netto-Brutto
Kjønn				
Menn	42,6	43,5	41,3	-1,3
Kvinner	57,4	56,5	58,7	1,3
Alder				
18-24 år	10,8	11,8	9,2	-1,6
25-44 år	40,1	42,5	36,4	-3,7
45-66 år	38,5	36,8	41,2	2,7
67-79 år	7,7	6,2	10,0	2,3
80- år	2,9	2,6	3,3	0,4
Landbakgrunn				
Europa	37,2	33,4	43,3	6,1
Afrika	16,1	17,7	13,4	-2,7
Asia	35,7	39,9	29,1	-6,6
Amerika	9,2	8,2	10,8	1,6
Australia	1,8	0,8	3,5	1,7
Landsdel				
Oslo og Akershus	48,5	52,3	42,5	-6,0
Hedmark og Oppland	3	2,3	4,1	1,1
Østlandet ellers	17,4	15,4	20,6	3,2
Agder og Rogaland	12,2	11,9	12,6	0,4
Vestlandet	9,9	8,5	12,1	2,2
Trøndelag	4,5	4,8	4,0	-0,5
Nord-Norge	4,6	4,9	4,1	-0,5
Antall	1 931	1 178	753	

De største skjevhetene finner vi for landbakgrunn, landsdel og alder. Personer med landbakgrunn fra Europa er overrepresentert med 6,1 prosentpoeng samtidig som personer fra Asia er underrepresentert med 6,6 prosentpoeng. Videre er personer bosatt i Oslo underrepresentert med 6,0 prosentpoeng, mens personer fra Østlandet ellers og Vestlandet er overrepresentert med henholdsvis 3,2 prosentpoeng og 2,2 prosentpoeng. For alder finner vi en underrepresentasjon på 3,7 prosentpoeng for aldersgruppen 25-44 år. De andre forskjellene er relativt små.

4.2. Analyse av frafallet

Som nevnt tidligere bør en i vurderingen av utvalgsskjevhet knytte større oppmerksomhet til skjevhet som skyldes frafall, enn til andre typer utvalgsskjevhet, se avsnitt 4.1. Dette skyldes at personer som ikke deltar kan skille seg systematisk fra de som deltar. Tabell 4 gir en oversikt over de viktigste årsakene for frafall etter kjennetegnene kjønn, alder, landbakgrunn og landsdel.

Tabell 4. Intervju og frafall etter årsak brutt ned på kjønn, alder, landbakgrunn og landsdel. Hele utvalget. Prosent

	I alt	Intervju	Ønsker ikke å delta	Forhindret	Ikke truffet	Antall personer
I alt	100	39,0	6,4	4,7	49,9	1 931
Kjønn						
Menn	100	37,8	6,3	3,4	52,5	823
Kvinner	100	39,9	6,5	5,6	48,0	1 108
Alder						
18-24 år	100	33,2	2,4	1,9	62,5	208
25-44 år	100	35,4	4,5	2,8	57,3	775
45-66 år	100	41,7	7,5	6,3	44,5	744
67-79 år	100	50,7	12,2	8,1	29,1	148
80- år	100	44,6	17,9	8,9	28,6	56
Landbakgrunn						
Europa	100	45,3	7,8	4,6	42,3	719
Afrika	100	32,6	5,5	3,2	58,7	310
Asia	100	31,8	4,6	5,8	57,8	689
Amerika	100	45,5	9,6	3,9	41,0	178
Australia	100	74,3	5,7	0,0	20,0	35
Landsdel						
Oslo og Akershus	100	34,2	6,4	4,8	54,6	936
Hedmark og Oppland	100	53,4	3,4	0,0	43,1	58
Østlandet ellers	100	46,1	7,4	5,1	41,4	336
Agder og Rogaland .	100	40,4	8,1	5,1	46,4	235
Vestlandet	100	47,6	7,3	3,1	41,9	191
Trøndelag	100	34,9	2,3	7,0	55,8	86
Nord-Norge	100	34,8	2,2	4,5	58,4	89

Tabell 4 viser at ikke-kontakt er den klart viktigste årsaken til frafall i undersøkelsen. Personer i alderen 18-44 år er i størst grad utilgjengelige for intervju fordi vi ikke får tak i dem. Personer som er 67 år eller eldre er i større grad enn de yngre forhindret fra å delta eller ikke interessert i å delta.

Undersøkelsen har en lav svarprosent sammenlignet med andre undersøkelser SSB gjennomfører. Vi ser at svarvilligheten blant de personene vi kommer i kontakt med er stor, men at vi har en høy andel ikke truffet. Andelen som er forhindret ligger på samme nivå som andre undersøkelser. Datafangstperioden var kort, og det ble ikke gjennomført oppfølging i form av nye kontaktforsøk. En lengre datafangstperiode med flere brevutsendinger ville ha ført til at vi kom i kontakt med flere personer.

5. Statistisk usikkerhet og feilmarginer ved utvalgsundersøkelser

Gjennom utvalgsundersøkelser kan vi anslå forekomsten av ulike fenomener i en stor gruppe (populasjonen) ved å måle forekomsten bare i et mindre utvalg som er trukket fra populasjonen. Det gir store besparelser sammenlignet med om vi skulle gjennomført målingen i hele populasjonen, men samtidig får vi en viss usikkerhet i anslagene. Denne usikkerheten kan vi beregne når vi kjenner sannsynligheten for at hver enkelt enhet i populasjonen skal bli trukket til utvalget.

Utvalget i undersøkelsen er stratifisert. For å sikre god nok representasjon fra bestemte grupper (for å kunne utarbeide statistikk for gruppene) ble populasjonen delt inn i delpopulasjoner, såkalte strata, og utvalget trukket innenfor hvert stratum.

For å beregne usikkerheten til et slikt utvalg, må det beregnes en estimator som er et anslag. Det er to aspekter ved en estimator som er viktige. For det første bør estimatoren gi omtrent korrekt verdi ved gjentatte forsøk. Det vil si at den "treffer målet" i den forstand at ved gjentatt trekking av utvalg, vil gjennomsnittsverdien av estimatene være sentret rundt den sanne populasjonsverdien; estimatoren er *forventningsrett*. I tillegg trenger vi et mål på hvor stor variasjon rundt populasjonsverdien estimatene har ved gjentatt trekking av utvalg. Det er denne variasjonen som er den statistiske usikkerheten til estimatet, og det vanlige målet er *standardfeilen*, *SE* (fra det engelske begrepet "standard error"), til estimatet. *SE* er definert som det estimerte standardavviket til estimatoren. *SE* forteller dermed hvor mye et anslag i gjennomsnitt vil avvike fra den sanne verdien.

Som en illustrasjon: la oss si vi ønsker å estimere prosentandelen som stemte på Arbeiderpartiet, p , i en befolkning (populasjon) med størrelse N . Anta at utvalget av størrelse n er trukket tilfeldig innenfor strata, hvor n_h er utvalgsstørrelsen innenfor stratum h , og N_h er populasjonsstørrelsen innenfor stratum h . Det vil si at alle enheter innenfor hvert stratum har samme sannsynlighet n_h/N_h for å bli med i utvalget. La \hat{p} være prosentandelen som stemte på Arbeiderpartiet i utvalget. Da er \hat{p} en forventningsrett estimator for p og standardfeilen er gitt ved:

$$se_{\hat{p}} = \sqrt{\frac{1}{N^2} \sum_{h=1}^H N_h (N_h - n_h) \left[\frac{\hat{p}_h (1 - \hat{p}_h)}{n_h - 1} \right]}$$

Hvor \hat{p}_h er prosentandelen som stemte på Arbeiderpartiet i utvalget innenfor stratum h og H er antall strata. Estimeringsfeilen vi begår er forskjellen mellom \hat{p} og p . Denne er selvfølgelig ukjent, men vi kan gi et anslag, *feilmarginen*, på hvor stor den med en gitt sannsynlighet kan være. Feilmarginen er definert som $2 \cdot SE$. Intervallet

$$\left(\hat{p} \pm 2 * se_{\hat{p}} \right)$$

er et 95 prosent konfidensintervall. Det betyr at sannsynligheten for at intervallet dekker den sanne verdien p er 0,95 (95 prosent). I stemmegivningsundersøkelsen blant innvandrere, har vi ikke nøyaktige tall for innvandrerpopulasjonen som avga stemme N . Det betyr at N og N_h må estimeres. Da vil standardfeil være litt større enn det som er gitt ovenfor. For utledning av disse formlene og tilsvarende resultater for andre typer variable og for mer kompliserte utvalgsplaner som

stratifiserte utvalg og flertrinnsutvalg slik vi har i denne undersøkelsen viser vi til Bjørnstad (2000)¹.

6. PC-assistert intervjuing og innsamlingsfeil

I enhver undersøkelse, både i totaltellinger og utvalgsundersøkelser, vil det forekomme svar som er feil. Feilene kan oppstå både i forbindelse med innsamlingen og under bearbeidingen. Datainnsamlingen i intervjuundersøkelsen foregikk ved hjelp PC-assistert intervjuing hvor intervjuerne leser opp spørsmålene fra dataskjermen og registrerer svarene direkte.

En viktig fordel med denne innsamlingsmetoden er at alle hopp i spørreskjemaet programmeres på forhånd, og vi kan dermed redusere faren for at intervjuerne stiller feil spørsmål til feil personer. Samtidig ligger det farer i det at hoppene programmeres på forhånd. Eventuelle feil i programmeringen blir gjennomgående, og kan føre til at spørsmål blir verdiløse. En enkelt programmeringsfeil kan også føre til at ett eller flere spørsmål ikke måler det som var intendert. Vi kjenner ikke til slike feil i årets undersøkelse.

En annen fordel med PC-assistert intervjuing, er mulighetene for å tilpasse ordlyden i spørsmålene til intervjupersonen situasjon eller svar på tidligere spørsmål. Typisk bruk av slike tilpasninger er at det riktige ordet blir stående i spørsmålsformuleringene i stedet for at spørsmålene inneholder skråstreker eller omskrivninger (han/hun, du/dere, ektefelle/samboer, du/noen i husholdningen, navn på barnet det intervjues om istedenfor 'barn 1', 'barn 2' osv.). Dette gir intervjusituasjonen et mer personlig preg.

PC-assistert intervjuing gir mulighet for direkte kontroll av svarkonsistens mellom ulike spørsmål. For hvert spørsmål er det lagt inn grenser for gyldige verdier. I tillegg er det bygget inn et omfattende feilmeldingssystem dersom intervjueren taster inn et svar som er inkonsistent i forhold til tidligere svar. Slike svarkontroller er lagt inn på to nivå. En del feilmeldinger er absolutte, og kan ikke overstyres. Dette kan brukes f.eks. ved beløps- eller aldersgrenser. Andre ganger legges det inn advarsler som intervjuerne kan velge å se bort fra.

De ovennevnte sidene ved PC-assistert intervjuing bidrar til å fremme økt datakvalitet. Innsamlingsfeil som skyldes intervjuerens feilregistreringer blir langt mindre enn ved bruk av papirskjema. Vi unngår registrering av ugyldige verdier og vi oppnår et redusert frafall på enkeltspørsmål ved at mulighetene for hoppfeil reduseres.

Innsamlingsfeil kan også komme av at intervjupersonen oppgir feil svar. Det kan skyldes vansker med å huske forhold tilbake i tid. Det kan også skyldes at spørsmål blir misforstått. Når det blir spurt om forhold som folk erfaringsmessig finner kompliserte, må en regne med å få en del feilaktige svar. Innsamlingsfeil kan også oppstå fordi visse spørsmål av enkelte oppfattes som ømtålige. Intervjupersonene kan i slike tilfeller bevisst gi feilaktige svar. De vurderinger som ligger til grunn for svaret kan også bli påvirket av hva intervjupersonen oppfatter som sosialt ønskelig.

Bearbeidingsfeil er avvik mellom den verdien som registreres inn og den verdien som til slutt rapporteres ut. Slike feil kan oppstå for eksempel under avledninger (omkodinger).

¹ Bjørnstad, J. (2000): En innføring i utvalgsundersøkelser. Korrigert versjon. Notater 2000/50, http://www.ssb.no/a/publikasjoner/pdf/notat_200050/notat_200050.pdf

7. Vekter

Vektene er konstruert som et produkt av designvekter og frafallsvekter. Designvektene veier opp for at forskjellige personer har forskjellig sannsynlighet for å bli trukket ut til å være med i undersøkelsen. Frafallsvektene justerer for at ulike grupper har forskjellig tilbøyelighet til å svare på undersøkelsen.

7.1. Framstilling av vekter

Trekksannsynligheten til manntallsundersøkelsen

Trekkepopulasjonen til manntallsundersøkelsen er alle personer med innvandrerbakgrunn med stemmerett ved stortingsvalget i 2013. Populasjonen ble delt inn i strata før trekking. For flere detaljer se <http://www.ssb.no/valg/statistikker/vundinnv/>.

Trekksannsynligheten til velgerundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn

Utvalget til undersøkelsen er trukket i to omganger. Først ble det trukket et utvalg til manntallsundersøkelsen som beskrevet over, og deretter trakk vi et utvalg av disse igjen til velgerundersøkelsen. Utvalget til velgerundersøkelsen er trukket blant de i manntallsutvalget som faktisk møtte opp i valglokalet og derfor trolig avga stemme. Trekksannsynligheten til velgerundersøkelsen er derfor et produkt av disse to trekksannsynlighetene.

La g være indeks for trekkestrataene til velgerundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn, og la $n_{MT_VUpop,g}$ være antall personer med innvandrerbakgrunn som stemte, og er i manntallsundersøkelsen, i stratum g . La $n_{VU,g}$ være antall personer trukket ut til velgerundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn i stratum g .

Trekksannsynligheten til velgerundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn gitt at man ble trukket til manntallsundersøkelsen og stemte, og er i stratum g , er da

$$\pi_{MT_VU,g} = \frac{n_{VU,g}}{N_{MT_VUpop,g}}$$

Den totale trekksannsynligheten til velgerundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn for en person som er i trekkestratum h (i manntallsundersøkelsen) og g (i trekkingen videre til velgerundersøkelsen) er da

$$\pi_{VU,h,g} = \frac{n_{MT,h}}{N_h} \frac{n_{VU,g}}{n_{MT_VUpop,g}}$$

7.2. Designvekter

Designvektene veier opp for at forskjellige personer har ulik sannsynlighet for å bli trukket ut til å være med i undersøkelsen.

I datasettet finner man denne vekten som ”vekt 1”.

og den totale designvekten er

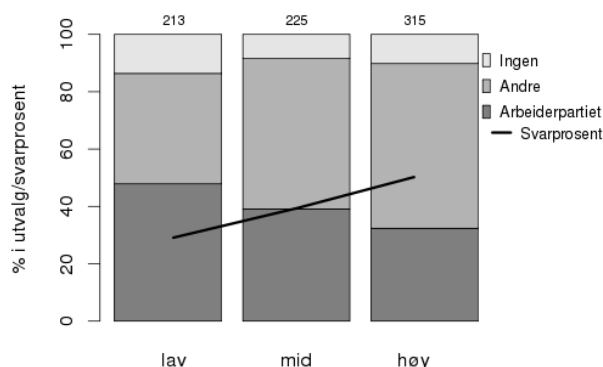
$$W_{VU,h,g} = \frac{N_h}{n_{MT,h}} \frac{n_{MT_VUpop,g}}{n_{VU,g}}$$

7.3. Frafallsvekter

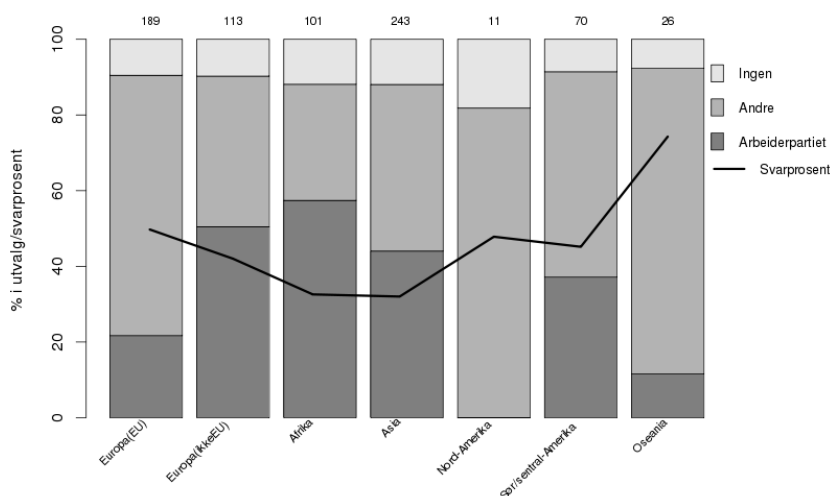
Frafallsvektene justerer for at ulike grupper har forskjellig tilbøyelighet til å svare på undersøkelsen. Disse vektene er laget slik at variablene stemmegivning, utdanning og region blir lik fordelingen i populasjonen.

Det er viktig at strataene som brukes til frafallsvekter har sammenheng med både svarsannsynlighet og det vi måler. Stemmegivning er en sentral variabel i undersøkelsen og derfor valgt ut ved utarbeiding av frafallvekten. I dataene ser vi at en stor andel stemmer Arbeiderpartiet, vi ser derfor på om det er skjvheter i utvalget på denne verdien. Videre er utdanningsnivå og region er antatt å ha betydning for svarsannsynlighet og andel som stemmer Arbeiderpartiet. Figur 1 og 2 viser variasjon i stemmegivning etter disse variablene.

Figur 1. Svarprosent og andel som stemmer Arbeiderpartiet etter utdanningsnivå

Figur 2. Svarprosent og andel som stemmer Arbeiderpartiet etter region

Utdanningsnivå er delt i 3-nivå:

- Lav – Ingen utdanning, grunnskole, uoppgitt
- Mid – Videregående skole
- Høy – Universitet/høgskole utdanning

Region er klassifisert i 7 grupper som tilsvarer utvalgstrekkings strataene. Regioner Nord-Amerika og Oseania har for få observasjoner for å bruke utdanningsnivå innenfor disse gruppene. Dette gir oss 17 frafallsgrupper, se tabell 6.

Videre er vekten kalibrert mot hver av variablene kjønn (2 grupper), alder (6 grupper), utdanning (4 grupper) og landsdel (7 grupper).

La $m_{VU,f}$ være antall personer i nettoutvalget til valgundersøkelsen blant innvandrere i frafallsstratum f .
Den estimerte svarsansynligheten i valgundersøkelsen blant innvandrere er

$$p_f = \frac{m_{VU,f}}{n_{VU,f}}$$

Frafallsvekten i stratum f er $W_{FR,f} = \frac{n_{VU,f}}{m_{VU,f}}$

I datasettet finner man denne vekten som ”vekt 2”.

Den totale inklusjonssansynligheten i undersøkelsen for en person i trekkstratum h (i manntallsundersøkelsen), g (i trekkingen videre til valgundersøkelsen) og f (frafallsstratum) er

$$\pi_{VU,h,g} \cdot p_f = \frac{n_{MT,h}}{N_h} \frac{n_{VU,g}}{n_{MT_VUpop,g}} \frac{m_{VU,f}}{n_{VU,f}}$$

Den totale vekten i valgundersøkelsen blant innvandrere ($W_{TOT,h,g,f}$) er produktet av den totale designvekten ($W_{VU,h,g}$) og frafallsvekten ($W_{FR,f}$).

$$W_{TOT,h,g,f} = W_{VU,h,g} \cdot W_{FR,f} = \frac{N_h}{n_{MT,h}} \frac{n_{MT_VUpop,g}}{n_{VU,g}} \frac{n_{VU,f}}{m_{VU,f}}$$

Tabell 6. Frafallsvekter i valgundersøkelsen blant innvandrere

Region	Utdanningsnivå	Antall trukket ut til valgundersøkelsen ($n_{VU,f}$)	Antall i nettoutvalg ($m_{VU,f}$)	Frafallsvekter ($W_{FR,f}$)
Europa (EU/EØS)	Lav	88	30	2,93
	Med	152	75	2,03
	Høy	140	84	1,67
Europa (ikke EU/EØS)	Lav	78	24	3,25
	Med	87	38	2,29
	Høy	104	51	2,04
Afrika	Lav	176	46	3,83
	Med	78	29	2,69
	Høy	56	26	2,15
Asia med Tyrkia	Lav	330	87	3,79
	Med	187	53	3,53
	Høy	242	103	2,35
Nord-Amerika	Alle	23	11	2,09
Sør/Mellom-Amerika	Lav	51	20	2,55
	Med	47	18	2,61
	Høy	57	32	1,78
Oseania	Alle	35	26	1,35
TOTAL		1931	753	

Oslo, november 2013
Saksbehandler: Maria Høstmark
Telefon 800 83 028 (kl 08.00-15.45)
Avdeling for datafangst og metode

Velgerundersøkelse

Statistisk sentralbyrå gjennomfører en velgerundersøkelse blant personer med innvandrer-bakgrunn i Norge. En av våre intervjuere vil kontakte deg for gjennomføring av et kort telefonintervju. Intervjuet kan gjennomføres på norsk eller engelsk og vil ta 5 minutter.

Du er en av 2 000 innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldre som er trukket ut for å delta i undersøkelsen. Utvalget er trukket tilfeldig fra manntallsregisteret, registeret over alle som kan stemme ved Stortingsvalget.

Din deltakelse vil gi økt kunnskap som er viktig for samfunnsdebatten og for beslutninger som berører innvandrerbefolkningen i Norge. For at vi skal få så gode resultater som mulig, er det viktig at alle som er trukket ut blir med. Vi kan ikke erstatte deg med en annen.

Undersøkelsen gjennomføres i henhold til statistikkloven og personopplysningsloven, og intervjueren og andre i Statistisk sentralbyrå har taushetsplikt. Det vil aldri bli kjent utenfor Statistisk sentralbyrå hvem som har deltatt eller hva enkeltpersoner har svart på spørsmålene. Det er frivillig å delta, og du kan når som helst trekke deg fra undersøkelsen og kreve opplysningene slettet.

Du finner mer informasjon om undersøkelsen i den vedlagte brosjyren. Du kan også ringe oss gratis på telefon 800 83 028 eller sende e-post til velgerund@ssb.no. Generelle spørsmål om personvern i Statistisk sentralbyrå kan rettes til vårt personvernombud på telefon 21 09 00 00, eller e-post til personvernombud@ssb.no.

På forhånd takk.

Med vennlig hilsen

Hans Henrik Scheel
administrerende direktør

Bente Thomassen
seksjonssjef

Oslo, November 2013

Executive officer: Maria Høstmark

Tel.: 800 83 028 (8.00am-3.45pm)

Department of data collection and methods

Voter survey

Statistics Norway is conducting a survey of voters with an immigrant background in Norway. One of our interviewers will contact you to carry out a brief interview over the telephone. The interview can be conducted in either Norwegian or English, and will last around 5 minutes.

You have been selected to take part in this survey as one of 2 000 people who is either an immigrant or has immigrant parents. The sample has been randomly selected from the census register; the register of everyone who is entitled to vote in a general election in Norway.

Your participation will help to give insight that is crucial to public debate and to decisions that affect the immigrant population in Norway. In order to obtain as accurate results as possible, it is important that everyone who has been selected takes part. We cannot replace you with someone else.

The survey is being conducted in accordance with the Statistics Act and the Personal Data Act, and the interviewer and other Statistics Norway personnel are subject to confidentiality. No one outside Statistics Norway will ever know who has taken part in the survey or what answers an individual has given. Participation is voluntary, and you can withdraw from the survey at any time and ask for the information you provided to be deleted.

The enclosed brochure gives further details of the survey. You can also give us a call on free telephone 800 83 028, or send an e-mail to velgerund@ssb.no if you have any questions. General questions concerning data protection in Statistics Norway can be forwarded to our data protection officer on telephone 21 09 00 00, or via e-mail to personvernombud@ssb.no.

Thank you in advance for your help.

Yours faithfully

Hans Henrik Scheel
Director general

Bente Thomassen
Head of Division

Ønsker du å komme i kontakt med oss?

Dersom du ønsker flere opplysninger om undersøkelsen eller om hva resultatene skal brukes til, kan du ringe oss gratis på 800 83 028 eller benytte velgerund@ssb.no. Intervjueren som tar kontakt med deg, kan også svare på spørsmål. Spørsmål om personvern kan rettes til personvernombudet@ssb.no eller ringe tlf. 21 09 00 00.

Statistisk sentralbyrå

Statistisk sentralbyrå er Norges sentrale organ for innsamling, bearbeiding og formidling av offisiell statistikk. Det er vår oppgave å gi allmennheten, næringslivet og myndighetene kunnskap om samfunnets struktur, utvikling og virkemåte gjennom statistikk og analyse. Det er et krav at denne statistikken må utarbeides på et uavhengig grunnlag, ha høy kvalitet og spres som et felles gode for samfunnet.

Denne undersøkelsen finansieres av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Statistisk sentralbyrå

Kongens gt. 6
P.b. 8131 Dep.
NO-0033 Oslo

Telefon: 800 83 028 (08-15 mandag til fredag)
E-post: velgerund@ssb.no
Internett: <http://www.ssb.no>

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Statistics Norway

Velgerundersøkelse

Statistisk sentralbyrå

Ønsker du å komme i kontakt med oss?

Dersom du ønsker flere opplysninger om undersøkelsen eller om hva resultatene skal brukes til, kan du ringe oss gratis på 800 83 028 eller benytte velgerund@ssb.no. Intervjueren som tar kontakt med deg, kan også svare på spørsmål. Spørsmål om personvern kan rettes til personvernombudet@ssb.no eller ringe tlf. 21 09 00 00.

Statistisk sentralbyrå

Statistisk sentralbyrå er Norges sentrale organ for innsamling, bearbeiding og formidling av offisiell statistikk. Det er vår oppgave å gi allmennheten, næringslivet og myndighetene kunnskap om samfunnets struktur, utvikling og virkemåte gjennom statistikk og analyse. Det er et krav at denne statistikken må utarbeides på et uavhengig grunnlag, ha høy kvalitet og spres som et felles gode for samfunnet.

Denne undersøkelsen finansieres av Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet.

Statistisk sentralbyrå

Kongens gt. 6
P.b. 8131 Dep.
NO-0033 Oslo

Telefon: 800 83 028 (08-15 mandag til fredag)
E-post: velgerund@ssb.no
Internett: <http://www.ssb.no>

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Statistics Norway

Velgerundersøkelse

Statistisk sentralbyrå

Du er trukket ut til å være med i Velgerundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn, den første kartleggingen av innvandrernes stemmegivning ved Stortingsvalg i Norge. Ta godt imot intervjueren som om kort tid vil ringe deg.

Hva vil vi ha svar på?

Formålet med undersøkelsen er å beskrive innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldres deltakelse ved valg. Undersøkelsen vil gi kunnskap om gruppens rolle i det norske demokrati med fokus på ulike former for deltakelse. Undersøkelsen inneholder for det meste enkle spørsmål om din egen situasjon, og vi tror du vil oppleve at det er enkelt og interessant å svare på spørsmålene.

Slik gjennomføres undersøkelsen

Intervjuet gjennomføres på telefon. En av våre intervjuere kontakter deg, men du kan også ta kontakt med oss i forkant for å avtale tidspunkt. Undersøkelsen gjennomføres som telefonintervju og intervjuet varer om lag 5 minutter. Intervjuet kan gjennomføres på norsk og engelsk.

Statistisk sentralbyrå definerer innvandrerbefolkningen som «personer bosatt i Norge med to utenlandsfødte foreldre». Du kan ha blitt trukket ut i undersøkelsen selv om du er født og oppvokst i Norge. Ved stortingsvalget i år har norske statsborgere stemmerett.

Sørg for at du teller med

Vi kan ikke intervju alle. Det er derfor vi trekker et utvalg som danner et bilde av den voksne innvandrerbefolkningen i Norge. Hver enkelt i utvalget representerer en større gruppe mennesker. For at alle grupper skal telle med, er det derfor viktig at du som er trukket ut deltar. Vi trenger svar fra personer i alle aldre og fra alle kanter av landet. Vi kan ikke erstatte deg med en annen

person. Det er viktig å få svar fra alle, uansett interesse for politikk, slik at resultatene gir et riktig bilde av de i målgruppen som stemte ved valget i høst. Dersom det for eksempel er mange unge som ikke svarer, får vi mindre sikre opplysninger om ungdommen.

Hva brukes undersøkelsen til

Statistisk sentralbyrå lager statistikk som beskriver situasjonen for personer med innvandrerbakgrunn i Norge. Vi offentliggjør resultatene fra undersøkelsen i egne publikasjoner. I tillegg arbeider andre forskere med dataene. Denne undersøkelsen vil bidra til å øke kunnskapen om målgruppens situasjon. Kunnskap som i neste omgang kan bli et redskap for å fremme interesser og krav i det norske samfunnet og dessuten gjøre samfunnsdebatten mer opplyst.

Registerkoblinger

For å gjøre skjemaet kortere og for å øke utbyttet av informasjonen vi samler inn, vil vi koble svarene mot opplysninger fra registre som Statistisk sentralbyrå har tilgang til. Dette gjelder opplysning om ditt og dine foreldres fødeland hentet fra folkeregisteret, opplysninger om utdanning fra skoler, fylker og Lånekassen og opplysninger om inntekt, formue, arbeidsgiver, trygder og stønader hentet fra Skatteetaten og NAV. Vi vil aldri offentliggjøre opplysninger om den enkelte person. Innen utgangen av 2014 vil opplysningene bli anonymisert, slik at den enkelte ikke kan identifiseres.

Du er trukket ut til å være med i Velgerundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn, den første kartleggingen av innvandrernes stemmegivning ved Stortingsvalg i Norge. Ta godt imot intervjueren som om kort tid vil ringe deg.

Hva vil vi ha svar på?

Formålet med undersøkelsen er å beskrive innvandrere og norskfødte med innvandrerforeldres deltakelse ved valg. Undersøkelsen vil gi kunnskap om gruppens rolle i det norske demokrati med fokus på ulike former for deltakelse. Undersøkelsen inneholder for det meste enkle spørsmål om din egen situasjon, og vi tror du vil oppleve at det er enkelt og interessant å svare på spørsmålene.

Slik gjennomføres undersøkelsen

Intervjuet gjennomføres på telefon. En av våre intervjuere kontakter deg, men du kan også ta kontakt med oss i forkant for å avtale tidspunkt. Undersøkelsen gjennomføres som telefonintervju og intervjuet varer om lag 5 minutter. Intervjuet kan gjennomføres på norsk og engelsk.

Statistisk sentralbyrå definerer innvandrerbefolkningen som «personer bosatt i Norge med to utenlandsfødte foreldre». Du kan ha blitt trukket ut i undersøkelsen selv om du er født og oppvokst i Norge. Ved stortingsvalget i år har norske statsborgere stemmerett.

Sørg for at du teller med

Vi kan ikke intervju alle. Det er derfor vi trekker et utvalg som danner et bilde av den voksne innvandrerbefolkningen i Norge. Hver enkelt i utvalget representerer en større gruppe mennesker. For at alle grupper skal telle med, er det derfor viktig at du som er trukket ut deltar. Vi trenger svar fra personer i alle aldre og fra alle kanter av landet. Vi kan ikke erstatte deg med en annen

person. Det er viktig å få svar fra alle, uansett interesse for politikk, slik at resultatene gir et riktig bilde av de i målgruppen som stemte ved valget i høst. Dersom det for eksempel er mange unge som ikke svarer, får vi mindre sikre opplysninger om ungdommen.

Hva brukes undersøkelsen til

Statistisk sentralbyrå lager statistikk som beskriver situasjonen for personer med innvandrerbakgrunn i Norge. Vi offentliggjør resultatene fra undersøkelsen i egne publikasjoner. I tillegg arbeider andre forskere med dataene. Denne undersøkelsen vil bidra til å øke kunnskapen om målgruppens situasjon. Kunnskap som i neste omgang kan bli et redskap for å fremme interesser og krav i det norske samfunnet og dessuten gjøre samfunnsdebatten mer opplyst.

Registerkoblinger

For å gjøre skjemaet kortere og for å øke utbyttet av informasjonen vi samler inn, vil vi koble svarene mot opplysninger fra registre som Statistisk sentralbyrå har tilgang til. Dette gjelder opplysning om ditt og dine foreldres fødeland hentet fra folkeregisteret, opplysninger om utdanning fra skoler, fylker og Lånekassen og opplysninger om inntekt, formue, arbeidsgiver, trygder og stønader hentet fra Skatteetaten og NAV. Vi vil aldri offentliggjøre opplysninger om den enkelte person. Innen utgangen av 2014 vil opplysningene bli anonymisert, slik at den enkelte ikke kan identifiseres.

Valgundersøkelsen blant velgere med innvandrerbakgrunn 2013

SPM.1 La oss begynne med et spørsmål om politisk interesse. Vil du si at du i alminnelighet er ...

1	☐	Meget politisk interessert
2	☐	Ganske interessert
3	☐	Lite interessert
4	☐	Overhodet ikke interessert
8	☐	VET IKKE

SPM.2 Vi vil gjerne høre om du har deltatt i politiske diskusjoner eller samtaler foran valget i år. Hvor ofte pratet du om valget i familien eller med venner og bekjente. Vil du si omtrent ...

1	☐	Daglig
2	☐	Et par ganger i uken
3	☐	Mer sjelden
4	☐	Aldri
8	☐	VET IKKE

SPM.3 Vi kommer nå til en del meninger som folk gjerne gir uttrykk for. Vil du for hvert utsagn jeg leser opp si om du er helt enig, nokså enig, nokså uenig eller helt uenig i dette?

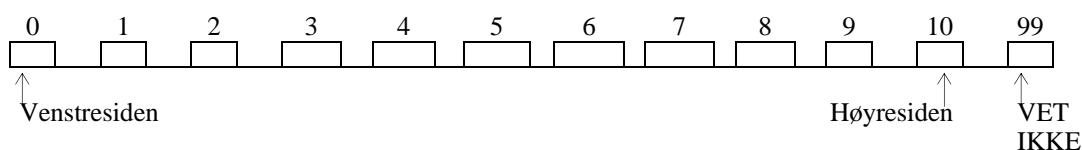
	Helt enig 1	Nokså enig 2	BÅDE OG 3	Nokså uenig 4	Helt uenig 5	VET IKKE 8
A. Det bør innføres et forbud mot tigging i Norge	☐	☐	☐	☐	☐	☐
B. Klimaendringene er i hovedsak menneskeskapt.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
C. Mange offentlige aktiviteter kunne blitt utført både bedre og billigere, hvis de ble overlatt til private.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
D. For å oppmuntre innsatsviljen til den enkelte, bør vi godta større lønnsforskjeller enn i dag	☐	☐	☐	☐	☐	☐
E. Flyktninger og innvandrere bør ha samme rett til sosialhjelp som nordmenn, selv om de ikke er norske statsborgere.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
F. Vi bør ikke akseptere mer kontroll og overvåkning, selv om dette kan gi bedre beskyttelse mot terror	☐	☐	☐	☐	☐	☐
G. Homofile og lesbiske bør ha frihet til å kunne leve som de selv ønsker.	☐	☐	☐	☐	☐	☐
H. Vi bør tillate aktiv dødshjelp.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐

SPM.4 Så ser vi på diskusjonen om adgang til abort. Vi har samlet noen av de standpunktene som blir hevdet i denne debatten. Hvilken av disse uttalelsene stemmer best med din egen mening?

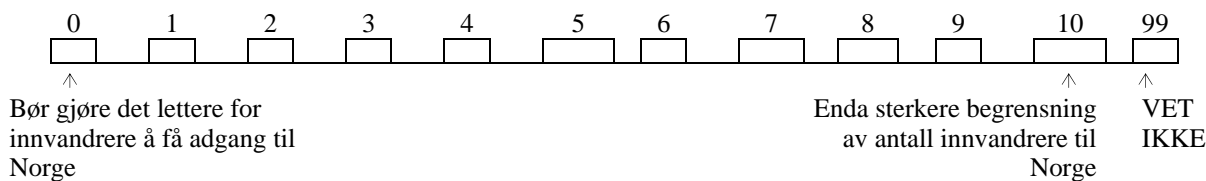
- 1 Abort bør aldri tillates.
- 2 Abort bør tillates bare hvis kvinnens liv eller helse er i fare.
- 3 Abort bør tillates hvis kvinnen på grunn av personlige forhold har meget vanskelig for å ta seg av et barn
- 4 Selvbestemt abort. Den enkelte kvinne må selv få bestemme om hun vil føde sitt barn.
- 8 VET IKKE

Nå kommer vi til noen spørsmål der vi ønsker å vite hvor du plasserer deg selv på en skala fra 0 til 10. [VIS TIL SKALA I BREVET RESPONDENTEN HAR MOTTATT]

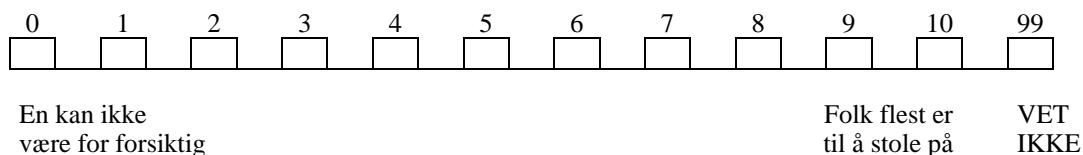
SPM.5 I politikken snakkes det om venstresiden og høyresiden. Hvor vil du plassere deg selv på en skala fra 0 til 10 der 0 betyr venstresiden og 10 betyr høyresiden?

SPM.6 Så er det spørsmålet om norsk innvandringspolitikk. Verdien 0 på skalaen gir uttrykk for standpunktet at vi bør gjøre det lettere for innvandrere å få adgang til Norge, mens verdien 10 uttrykker den oppfatning at antall innvandrere til Norge bør begrenses enda sterkere enn i dag. Hvor vil du plassere deg på denne skalaen?

SPM.7 Vil du stort sett si at folk flest er til å stole på, eller at en ikke kan være for forsiktig når en har med andre å gjøre. Kan du si meg svaret på en skala fra 0-10, der 0 betyr at en ikke kan være for forsiktig, mens 10 betyr at folk flest er til å stole på.

SPM.8 Mange føler seg som tilhengere av et bestemt parti, mens andre føler seg mer ubundet av partiene. Vil du si at du i alminnelighet tenker på deg selv som en høyremann (-kvinne), en arbeiderpartimann (-kvinne), en SV-mann (-kvinne) og så videre, eller føler du deg ikke knyttet til noen av partiene?

1	☐	RØDT
2	☐	SOSIALISTISK VENSTREPARTI
3	☐	ARBEIDERPARTIET
4	☐	VENSTRE
5	☐	KRISTELIG FOLKEPARTI
6	☐	SENERPARTIET
7	☐	HØYRE
8	☐	FREMSKRITTSPARTIET
9	☐	MILJØPARTIET DE GRØNNE
10	☐	ANDRE PARTIER/LISTER
30	☐	IKKE KNYTTET TIL ET BESTEMT PARTI
99	☐	VET IKKE

SPM.9 Betrakter du deg som sterkt overbevist tilhenger av dette partiet, eller er du ikke særlig overbevist?

1	☐	STERKT OVERBEVIST
2	☐	IKKE SÆRLIG OVERBEVIST
8	☐	VET IKKE

SPM.10 Hvilket parti eller hvilken liste stemte du på ved valget i høst?

1	☐	RØDT
2	☐	SOSIALISTISK VENSTREPARTI
3	☐	ARBEIDERPARTIET
4	☐	VENSTRE
5	☐	KRISTELIG FOLKEPARTI
6	☐	SENERPARTIET
7	☐	HØYRE
8	☐	FREMSKRITTSPARTIET
9	☐	MILJØPARTIET DE GRØNNE
10	☐	ANDRE PARTIER/LISTER, SPESIFISER:
20	☐	STEMME BLANKT
30	☐	VIL IKKE SVARE
99	☐	VET IKKE

SPM.11 Når bestemte du deg for å stemme på det partiet du valgte – var det lenge før valgkampen begynte, var det en gang under valgkampen, like før valgdagen, eller var det på selve valgdagen?

1	☐	LENGE FØR VALGKAMPEN BEGYNTE
2	☐	UNDER VALGKAMPEN
3	☐	LIKE FØR VALGDAGEN
4	☐	PÅ SELVE VALGDAGEN
8	☐	VET IKKE

SPM.12 I hvilken grad opplevde du press fra familie eller nær beslektede i forbindelse med valget ditt av parti? I svært stor grad, i nokså stor grad, i nokså liten grad, eller i svært liten grad?

1	☐	I svært stor grad
2	☐	I nokså stor grad
3	☐	I nokså liten grad
4	☐	I svært liten grad
9	☐	HAR INGEN MENING

SPM.13 Og så til forrige Stortingsvalg. Hvilket parti stemte du på ved Stortingsvalget i 2009?

1	☐	RØDT
2	☐	SOSIALISTISK VENSTREPARTI
3	☐	ARBEIDERPARTIET
4	☐	VENSTRE
5	☐	KRISTELIG FOLKEPARTI
6	☐	SETERPARTIET
7	☐	HØYRE
8	☐	FREMSKRITTSPARTIET
9	☐	MILJØPARTIET DE GRØNNE
10	☐	ANDRE PARTIER/LISTER, SPESIFISER:
40	☐	HADDE IKKE STEMMERETT
60	☐	STEMTE IKKE
70	☐	STEMTE BLANKT
80	☐	VIL IKKE SVARE
99	☐	VET IKKE

Til slutt noen spørsmål om din bakgrunn.

SPM.14 Hvilket trossamfunn eller livssynssamfunn tilhører du?

1	☐	DEN NORSKE KIRKE
2	☐	ROMERSK KATOLSK
3	☐	ANDRE KRISTNE MENIGHETER
4	☐	DEN ORTODOKSE KIRKEN
5	☐	DET MOSAISKE TROSSAMFUNN
6	☐	MUSLIMSK
7	☐	HINDUISTISK
8	☐	BUDDISTISK
9	☐	SIKHISME
10	☐	INGEN TROS- ELLER LIVSSYNSAMFUNN
11	☐	ANNET
12	☐	NEKT
13	☐	IKKE SVART

SPM.15 Uavhengig av om du tilhører en bestemt religion, hvor religiøs vil du si at du er? Kan du si meg svaret på en skala fra 0-10, der 0 betyr at du ikke er religiøs i det hele tatt, mens 10 betyr at du er veldig religiøs.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Ikke religiøs i det hele tatt									Veldig religiøs		VET IKKE

SPM. 16 Er du i dag medlem av noen av de følgende organisasjonene?

	JA 1	NEI 2	VET IKKE 8
A. Fagforening eller arbeidstakerorganisasjon	☐	☐	☐
B. Et norsk politisk parti	☐	☐	☐
C. Et politisk parti utenfor Norge	☐	☐	☐
D. Idrettslag eller idrettsforening	☐	☐	☐
E. Innvandrers-/flyktningeforening	☐	☐	☐
F. Menighet eller religiøs forening	☐	☐	☐

SPM. 17 Hvor mange av dine venner har innvandrerbakgrunn? Er det...

1	☐	Ingen eller nesten ingen
2	☐	En del, men klart under halvparten
3	☐	Omkring halvparten
4	☐	Klart over halvparten
5	☐	Alle eller nesten alle
8	☐	VET IKKE
9	☐	VIL IKKE SVARE

SPM. 18

Eier du eller et medlem av din husholdning en bolig – for eksempel et hus eller en leilighet?

JA 1	NEI 2	VET IKKE 8
☐	☐	☐

Election survey among voters with an immigrant background 2013

SPM.1 We will start with a question about your interest in politics. Would you say that, in general, you are...

- 1 Very interested in politics
- 2 Fairly interested
- 3 Only vaguely interested
- 4 Not interested at all
- 8 DON'T KNOW

SPM.2 We would like to know if you took part in any political discussions or conversations prior to this year's election. How often did you discuss the election with your family or with friends and acquaintances? Would you say it was roughly...

- 1 Every day
- 2 A few times a week
- 3 Less often
- 4 Never
- 8 DON'T KNOW

SPM.3 We will now present a number of opinions that people often express. For each statement, please indicate whether you completely agree, agree somewhat, disagree somewhat or completely disagree.

Com- Agree NEIT Dis- Com- DON
 pletely some- HER agree pletely 'T
 agree what AGRE some- dis- KNO
 what agree what agree W
 E
 NOR
 DISA
 GREE

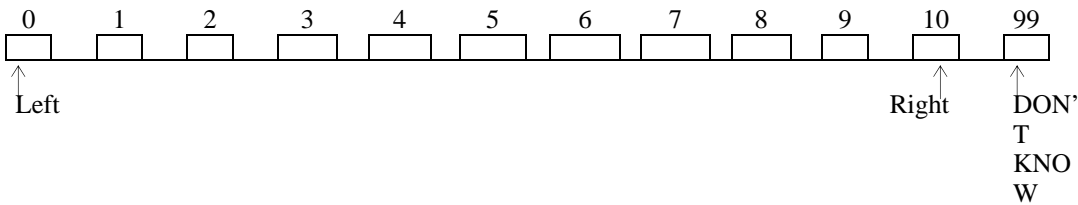
	1	2	3	4	5	8
A. Begging should be prohibited in Norway.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
B. The climate changes are mainly man-made.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐
C. Many public services would be better and cheaper if they were carried out by the private sector	☐	☐	☐	☐	☐	☐
D. In order to encourage individuals' motivation to make an effort, we should accept greater wage disparities than at present	☐	☐	☐	☐	☐	☐
E. Refugees and immigrants should have the same right to social assistance as Norwegians, even if they are not Norwegian citizens	☐	☐	☐	☐	☐	☐
F. We should not accept more controls and surveillance, even where this provides better protection against terrorism	☐	☐	☐	☐	☐	☐
G. Gay men and lesbians should be free to live their own life as they wish	☐	☐	☐	☐	☐	☐
H. Active euthanasia should be made legal in Norway.....	☐	☐	☐	☐	☐	☐

SPM.4 We will now consider the discussion on abortion. We have collected some of the points of view that have been expressed in this debate. Which of the following statements is most aligned to your own opinion?

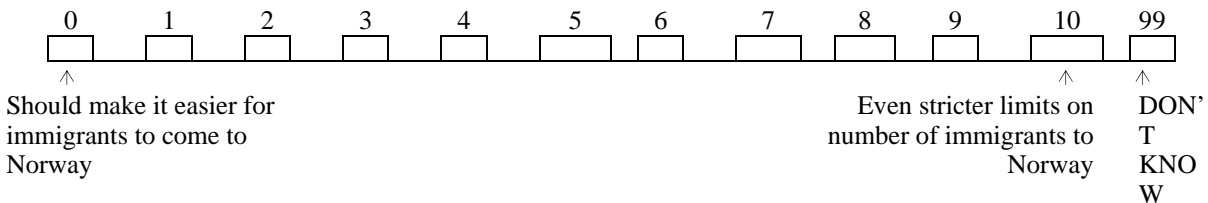
- 1 Abortion should never be permitted.
- 2 Abortion should only be permitted if a woman's life or health is at risk.
- 3 Abortion should be permitted if the woman would find it extremely difficult to care for a child due to her personal circumstances
- 4 Legalized abortion. A woman must have the right to decide for herself whether she wants an abortion.
- 8 DON'T KNOW

In the following questions, we would like to know where you place yourself on a scale of 0 to 10. [REFER TO THE SCALE IN THE LETTER RECEIVED BY THE RESPONDENT.]

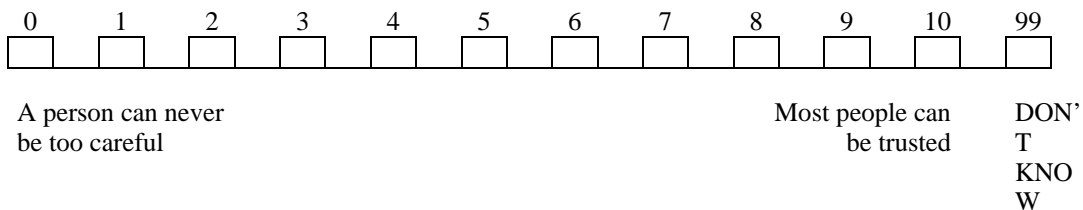
SPM.5 In politics, we refer to the left and right wing. Where would you place yourself on a scale of 0 to 10, where 0 is left wing and 10 is right wing?

PM.6 The next question relates to Norwegian immigration policy. The value 0 in the scale reflects the point of view that we should make it easier for immigrants to come to Norway, while the value 10 expresses the opinion that the number of immigrants to Norway should be even more limited than at present. Where would you place yourself on the scale?

SPM.7 Would you say on the whole that most people can be trusted, or that a person can never be too careful when dealing with others. Where would you place yourself on a scale of 0 to 10, where 0 means a person can never be too careful and 10 means that most people can be trusted.

SPM.9 Many people feel they support a particular party, while others don't align themselves with any particular party. Would you say that, in general, you consider yourself to be a supporter of the Conservative Party, Labour Party, Socialist Left Party etc., or do you not have any particular alignment with any of the parties?

- 1 RED PARTY (RØDT)
- 2 SOCIALIST LEFT PARTY (SOSIALISTISK VENSTREPARTI)
- 3 LABOUR PARTY (ARBEIDERPARTIET)
- 4 LIBERAL PARTY (VENSTRE)
- 5 CHRISTIAN DEMOCRATIC PARTY (KRISTELIG FOLKEPARTI)
- 6 CENTRE PARTY (SENTERPARTIET)
- 7 CONSERVATIVE PARTY (HØYRE)
- 8 PROGRESS PARTY (FREMSKRITTSPARTIET)
- 9 THE GREEN PARTY
- 10 OTHER ELECTORAL LISTS
- 30 NO ALIGNMENT WITH A PARTICULAR PARTY
- 99 DON'T KNOW

SPM.9B Do you consider yourself to strongly believe in this party, or are you not such a strong believer?

- 1 _____ STRONG BELIEVER
- 2 NOT A STRONG BELIEVER
- 8 DON'T KNOW

SPM.10 Which party or which list did you vote for in the election this autumn?

- 1 RED PARTY (RØDT)
- 2 SOCIALIST LEFT PARTY (SOSIALISTISK VENSTREPARTI)
- 3 LABOUR PARTY (ARBEIDERPARTIET)
- 4 LIBERAL PARTY (VENSTRE)
- 5 CHRISTIAN DEMOCRATIC PARTY (KRISTELIG FOLKEPARTI)
- 6 CENTRE PARTY (SENTERPARTIET)
- 7 CONSERVATIVE PARTY (HØYRE)
- 8 PROGRESS PARTY (FREMSKRITTSPARTIET)
- 9 THE GREEN PARTY
- 10 OTHER ELECTORAL LISTS:
- 20 RETURNED A BLANK BALLOT PAPER
- 30 DON'T WANT TO ANSWER
- 99 DON'T KNOW

SPM.11 When did you decide which party you would vote for – was it long before the election campaign began, was it during the election campaign, just before election day, or was it on election day?

- 1 LONG BEFORE THE ELECTION CAMPAIGN BEGAN
- 2 DURING THE ELECTION CAMPAIGN
- 3 JUST BEFORE ELECTION DAY
- 4 ON ELECTION DAY → SPM.82
- 8 DON'T KNOW → SPM.82

SPM.12 To what degree did you experience pressure from your immediate family or close relatives in connection with your choice of party? A large degree, a fairly large degree, a fairly limited degree, or a very limited degree?

- 1 A large degree
- 2 A fairly large degree
- 3 A fairly limited degree
- 4 A very limited degree
- 9 NO OPINION

SPM.13 With regard to the last general election, which party did you vote for in 2009?

- 1 RED PARTY (RØDT)
- 2 SOCIALIST LEFT PARTY (SOSIALISTISK VENSTREPARTI)
- 3 LABOUR PARTY (ARBEIDERPARTIET)
- 4 LIBERAL PARTY (VENSTRE)
- 5 CHRISTIAN DEMOCRATIC PARTY (KRISTELIG FOLKEPARTI)
- 6 CENTRE PARTY (SENTERPARTIET)
- 7 CONSERVATIVE PARTY (HØYRE)
- 8 PROGRESS PARTY (FREMSKRITTSPARTIET)
- 9 THE GREEN PARTY
- 10 OTHER ELECTORAL LISTS:
- 40 WAS NOT ENTITLED TO VOTE
- 60 DID NOT VOTE
- 70 RETURNED A BLANK BALLOT PAPER
- 80 DON'T WANT TO ANSWER
- 99 DON'T KNOW

Finally, some questions on your background.

SPM.14 Which religious community or faith do you belong to?

- 1 CHURCH OF NORWAY
- 2 ROMAN CATHOLIC
- 3 OTHER CHRISTIAN CHURCH
- 4 THE ORTHODOX CHURCH
- 5 JUDAISM
- 6 ISLAM
- 7 HINDUISM
- 8 BUDHISM
- 9 SIKHISM
- 10 NONE
- 11 OTHER
- 12 DON'T WANT TO ANSWER

SPM.15 Regardless of whether you belong to a particular religion, how religious would you say you are on a scale of 0 to 10, where 0 means you are not religious at all and 10 means you are very religious.

0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	99
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐
Not religious at all									Very religious		DON'T KNOW

SPM. 16 Are you currently a member of any of the following organisations?

	YES	NO	DON'T KNOW
	1	2	8
A. Trade union or labour organisation	☐	☐	☐
B. A Norwegian political party	☐	☐	☐
C. A political party outside Norway	☐	☐	☐
D. Sports club or sports association	☐	☐	☐
E. Immigrant/refugee association	☐	☐	☐
F. Church or religious society	☐	☐	☐

SPM. 17 How many of your friends have an immigrant background?

1		None, or almost none
2		Some, but much less than half
3		Around half
4		Much more than half
5		All or almost all
8		DON'T KNOW
9		DON'T WANT TO ANSWER

SPM. 18

Do you or a member of your household own a residence - for example, a home or a flat?

YES	NO	DON'T KNOW
1	2	8

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway

Velgerundersøkelse blant personer med innvandrerbakgrunn

Produktnummer 0996

Instruks

Orientering og veiledning for intervjuere

INNHold

Forord	3
Sammendrag	4
Innhold	5
1. Bakgrunn og formål	6
2. Utvalg	6
3. Datainnsamling	7
3.1. Innsamlingsmetode	7
3.2. Feltperiode	7
4. Datakvalitet	7
4.1. Utvalgsskjevhet	7
4.2. Analyse av frafallet	9
5. Statistisk usikkerhet og feilmarginer ved utvalgsundersøkelser	10
6. PC-assistert intervjuing og innsamlingsfeil	11
7. Vekter	12
7.1. Framstilling av vekter	12
Trekk sannsynligheten til manntallsundersøkelsen	12
Trekk sannsynligheten til velgerundersøkelsen blant personer med innvandrerbakgrunn	12
7.2. Designvekter	Feil! Bokmerke er ikke definert.
7.3. Frafallsvekter	Feil! Bokmerke er ikke definert.
1. Orientering om undersøkelsen	30
1.1. Oppdragsgivere	30
1.2. Motivering av IO	30
2. Gjennomføring av undersøkelsen	30
2.1. Utvalg	30
Avganger	30
2.2. Innsamlingsmetode	30
2.3. Intervjutid	30
2.4. Innsamlingsperiode	30
2.5. Forventninger	30
2.6. Informasjonsmaterieil til IO	31
2.7. Personvern - hva skjer med dataene etter intervjuingen?	31
3. Skjemaet	31
3.1. Skala fra 0-10	31
3.2. Enkeltspørsmål	31

E-postadresse: taru@ssb.no

Planlegger: Maria Høstmark mai@ssb.no

1. Orientering om undersøkelsen

1.1. Oppdragsgivere

Statistisk sentralbyrå (SSB) skal gjennomføre en velgerundersøkelse blant personer med innvandrerbakgrunn i forbindelse med Stortingsvalget 2013. Prosjektet finansieres gjennom en rammeavtale SSB (ved seksjon for levekårsstatistikk) har med Barne-, likestillings- og inkluderingsdepartementet om innvandrerstatistiske prosjekter.

Bakgrunn og formål

Hensikten med undersøkelsen er å få økt kunnskap om innvandrerbefolkningens rolle i det norske demokratiet med fokus på ulike former for deltakelse.

Resultater fra undersøkelsen publiseres allerede våren 2014. Det vil skje i SSBs Samfunnsspeilet som igjen blir referert i ulike medier.

1.2. Motivering av IO

Kunnskap om målgruppen er viktig for samfunnsdebatten, for innvandrernes egne organisasjoner og for beslutninger som berører innvandrernes situasjon i Norge. Myndighetene vil bruke informasjonen for å bedre kunne tilpasse det norske samfunnet til innvandrernes interesser og behov.

2. Gjennomføring av undersøkelsen

2.1. Utvalg

Det er trukket 2 000 personer med innvandrerbakgrunn. SSB definerer innvandrerbefolkningen som personer bosatt i Norge med to utenlandsfødte foreldre. Det vil derfor være personer i utvalget som i varierende grad identifiserer seg med målgruppen. Vi ønsker å intervju alle som faller inn under definisjonen.

Utvalget er trukket tilfeldig fra manntallsregisteret, registeret over alle som kunne stemme ved Stortingsvalget 2013.

Avganger

Hvis dere treffer på en person som ikke har to foreldre født i utlandet skyldes dette feil i registeret og personen går da til avgang. Videre gjelder vanlige regler om personer bosatt i utlandet. Institusjonsboere er ikke avgang i denne undersøkelsen da de har stemmerett.

2.2. Innsamlingsmetode

Undersøkelsen gjennomføres som en telefonundersøkelse.

2.3. Intervjutid

Gjennomsnittlig intervjutid er beregnet til ca 5 minutter.

2.4. Innsamlingsperiode

Datainnsamlingen foregår fra 11. november til 7. desember 2013. Undersøkelsen gjennomføres fra Cati Oslo

2.5. Forventninger

Målsetningen i undersøkelsen er 750 intervju og en tilfredsstillende representasjon av ulike landbakgrunn.

2.6. Informasjonsmaterieil til IO

Alle som er trukket ut til å delta i undersøkelsen, har fått tilsendt et informasjonsbrev, en brosjyre og et telefonbrev.

2.7. Personvern - hva skjer med dataene etter intervjuingen?

Det gjøres registerkoblinger i denne undersøkelsen, se eget avsnitt i brosjyren.

Forskere ved Uio og ISF vil få tilgang til et anonymt datasett. Dette vil være grunnlag for artikkelen som publiseres i Samfunnsspeilet våren 2014. Et anonymt datasett vil gjøres tilgjengelig for forskning via NSD. Innen utgangen av 2014 vil alle direkte og indirekte kjennemerker fjernes fra materialet, slik at heller ikke SSB vil kunne klare å bakveisidentifisere enheter i materialet.

3. Skjemaet

Spørreskjemaet inneholder flere spørsmål fra Valgundersøkelsen 2013. Dette for å kunne sammenligne resultater med den generelle befolkningen. Spørsmålene er enkle og dreier seg om politisk interesse og deltakelse. Det stilles også enkelte bakgrunnsspørsmål.

3.1. Skala fra 0-10

Det er flere spørsmål hvor man skal plassere seg på en skala fra 0 til 10. Erfaringene fra Valgundersøkelsen tilsier at dette skal fungere greit på telefon, men man kan ev be respondenten om å tegne opp skalaen.

3.2. Enkeltspørsmål

Vær forsiktig med å bruke kategoriene "vet ikke" og "neker" hvis de ikke spesielt står i spørsmålsteksten. Det er viktig å prøve å få IO til å gi et annet svar, men uten å presse i noen retning. Noen ganger kan IO trenge litt tid for å komme frem til svaret, og da er det viktig å være tålmodig. Når IO likevel svarer "vet ikke" eller neker å svare, pass da på at du bruker riktig tast - "F8" for "vet ikke" og "F9" for "neking", eller spørsmålstegnknapp og utropstegnknapp i verktøylinja.

Lykke til med intervjuingen!

Statistisk sentralbyrå

Postadresse:
Postboks 8131 Dep
NO-0033 Oslo

Besøksadresse:
Akersveien 26, Oslo
Oterveien 23, Kongsvinger

E-post: ssb@ssb.no
Internett: www.ssb.no
Telefon: 62 88 50 00

ISBN 978-82-537-8970-5 (elektronisk)

Statistisk sentralbyrå
Statistics Norway